

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök
1925. szeptember 24.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Ejjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18 sz.

ARA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420.000 K., 1/2 évre 210.000 K., 1/1 évre 105.000 K. 1 óra 35.000 K. Külföldre a kétszerese.

Debreczen.
XXIII. évf. 214. szám.

A szocialisták visszautasították a fajvédők feltételeit a Ház összehívása ügyében

Budapest, szept. 23. Tudvalevően a baloldali ellenzéknek azon az ivén, amellyel a nemzetgyűlés összehívását akarják kérni, a szükséges ötven aláírás helyett eddig csak negyvenkettő gyűlt össze. Ez a szám azóta megsaporodott és pedig Szilágyi Lajos, Kiss Menyhért és Ori Szabó József aláírásával, úgyhogy most már csak öt aláírás hiányzik. Ennek az összegyűjtése azonban nagy nehézséggel jár, mert a legitimisták egyáltalán nem jelentkeznek,

a fajvédők pedig az iv aláírását feltételekhez kötik, amibe viszont a szociáldemokraták nem mennek bele.

A szocialistáknak ugyanis kezdetül fogva az volt az álláspontjuk, hogy az ivet föltétel nélkül kell aláírni. Azon a tárgyaláson azután, amelyet étesülésünk szerint Szilágyi Lajos folytatott a fajvédőkkel, ezek elsősorban is azt követelték, hogy az összehívás egyik pontjához ők állithassanak szónokot, ezután pedig, hogy az összehívás tárgyaül ne szerepeljen a Beniczky-ügy és az ülésen erről ne is legyen szó.

Ezek azok a feltételek, amiket azután a szocialisták visszautasítottak és így a fajvédők aláírása is elmarad.

Az oláhok beleavatkoznak az erdélyi református püspökválasztásba is

Kolozsvár, szeptember 23. Lepadatú kultuszminiszter, aki ezidőszent Kolozsváron tartózkodik, foeadta a sajtó munkatársait, akik előtt kijelentette, hogy meglepetve értesült a királyhágómelléki református egyházkerület püspökválasztásáról. Kijelentette, hogy meglepetése annál nagyobb, mert ez ügyben korábban nála járt küldöttségnek megmondotta, hogy amíg az új erdélyi törvényjavaslatot a parlament mindkét háza el nem fo-

gadja, az oláhországi egyházak jelenlegi állásában nem enged semmiféle változást. A leghatározottabban közölte, hogy Sulyok Istvánnak a királyhágómelléki egyházkerület püspökévé való megválasztását a kormány semmiesetre sem veszi figyelembe és semmiképp sem fogja jóváhagyni.

A vatikáni kondordátum-tárgyalások ügyében kijelentette, hogy a tárgyalások folynak, de a részletekről nem érkeztek újabb értesítések.

A Tábla a nyilvánosság kizárásával hagyta jóvá Beniczky 3 éves büntetését

Beniczky nem jelent meg a tárgyaláson — Óvadék mellett sem helyezik szabadlábra a súlyosan megbetegedett volt belügyminisztert

Budapest, szept. 23. A büntető-törvényszék Török tanácsa tudvalevően szeptember 2-án tárgyalta Beniczky Odón perét és zárt tárgyalás után három évi fogszbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen dr. Vajda Odón védő felebebezt jelentett be. Az ügygel ma délelőtt foglalkozott a kir. ítélőtábla Gadó István kuriai bíró elnöklésével. A vádat Moróca Dénes főügyész helyettes képviselte.

Beniczky betegsége miatt nem jelent meg ügyének táblai tárgyalásán.

A megjelenés különben nem is volt kötelező.

Moróca Dénes főügyész helyettes zárt tárgyalást kért. A tábla helyt is adott az ügyész kérelmének és a közrend megóvásának érdekében a nyilvánosságot az egész főtárgyalás tartamára kizárta.

Délelőtt tíz órakor kezdődött zárt ajtó mögött Gadó István kuriai bíró elnöklése mellett Beniczky Odón ügyének főtárgya-

lása. Délelőtt tíz órától délután egy óráig tartó tárgyalás után egy órakor nyíltak meg az ajtók, amikor a vádat képviselő Moróca Dénes főügyész helyettes és Beniczky védője, Vajda Odón dr. kijöttek a folyósóra. A bíróság ekkor vonult vissza ítélethozatalra Félóráig tartó tanácskozás után, félkettőkor szólította be a csengettyűszó a főügyész helyettesét és a védőt.

Kél óra előtt pár perccel a főügyész helyettes és a védő ismét kijöttek a tárgyalóteremből azzal, hogy most tanácskozik a bíróság Beniczky Odón szabadlábrahozása ügyében.

Ötperces tanácskozás után újból esengő hívta be a védőt és a főügyész helyettesét a táblai tanács elé.

Két órakor Gadó István tanácselnök magához hívatta a törvényszéki hírlaptudósítót és a következőket közölte velük:

— A sajtó és a nagy nyilvánosság részére közlöm ez urakkal, hogy az ítélőtábla a kormányzó-

sértés és a hivatali titok elárulásának vétsége miatt folyamatba tett bűnberbän

a királyi törvényszéknek Beniczky Odónre kiszabott három évi fogszbüntetésre vonatkozó ítéletét helyben hagyta.

A királyi ítélőtábla az eddig elszenvedett vizsgálati fogsággal a büntetésből 2 hónapot és husz napot kitöltötnek vett. Egyébként — folytatta Gadó István tanácselnök — a bíróság

elutasította a védőnek azt a kérését, hogy Beniczky Odót a letétben levő 300 millió korona óvadék ellenében boesássa szabadon.

Beniczky Odón védője az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be a kuriához, valamint felfolyamodott a szabadlábrahelyezési kérelem elutasítása miatt is.

Eddig tartott az elnöki enunciació. Egyébként a tárgyalásra senki sem jött el az újságírókon kívül.

Tifuszbjárvány lépett fel Debreczenben

Szeptemberben 45 tifuszesetet jelentettek be a főorvosi hivatalnál

Az utóbbi hetekben Debreczenben erős tifuszbjárvány lépett fel, amely messze meghaladja a nyáranként szokásos tifuszmegbetegedések méreteit. Debreczen külsőségi területein, amelyek jó ivóvízzel nincsenek megfelelően ellátva, ugyanis mindig fenyeget a tifuszbjárvány, most pedig annyira elhatalmasodott, hogy szeptember elsejétől idáig 45 tifuszesetet jelentettek be a városi tisztifőorvosi hivatalnál.

Mint dr. Tüdös Kálmán egészségügyi főtanácsos, tisztifőorvos kijelentette, a tifuszbjárvány országos, Hajdumegyében is fellépett. A főorvos mindent megtesz a járvány elfojtására, megvizsgálta a vízvezeték és a kutak vizét is. A bakteriológiai vizsgálat

eredménye pár nap múlva lesz ismeretes, dr. Tüdös Kálmán főorvos azonban egyáltalán nem tartja valószínűnek, hogy a vízvezeték vize fertőzött volna.

A járvány terjedése inkább a késő nyári nedves időjárásnak tulajdonítható és a rossz lakásvizonyokkal is kapcsolatba hozható, mert a túlzusfolttság miatt nem lehet a lakásokat kellően tisztán tartani. A védekezéshez tartozik, hogy nyers gyümölcsöt hámozatlanul nem szabad fogyasztani s lehetőleg forralt vizet kell inni.

A tifuszmegbetegedések szerencsére elég könnyű lefolyásuaknak mutatkoztak; idáig csak egy-két haláleset történt.

Egymásután horogra kerülnek a fajvédők kommunista kedvencei

Elfogták a Budapestre visszaszökött Rákosi Mátyás volt népbiztost

Budapest, szept. 23. A főkapitányság politikai osztálya nagyon sok Vági-párti agitátort figyelt meg, hogy kikkel érintkeznek és mit csinálnak. A megfigyelő rendőri szolgálatnak szenzációs eredménye lett.

Kinyomozták, hogy Bécsből nemrégiben a legnagyobb titoktartással álnéven Budapestre érkezett Rákosi Mátyás volt kereskedelmi népbiztos, hogy a Vági-párt tagjait kommunista alapon megszervezze

Tegnap délutánra készítették elő a politikai detektívesopornál a rajtaütésszerű támadást a titokzatos kommunisták ellen. Hajnalban egymásután szállították be az éjszaka rajtaütésszerűen meglepett Vági-párti embereket, utóbb már tolonckocikkal szedték össze a detek-

tívek a munkásokat. Összesen 42 ember került a rendőrségre, közöttük három nő.

A főkapitányságon egy elzárt szobában helyezték el őket. A detektívek és a rendőrök vigyáznak arra, hogy az elfogott kommunistagyanus munkásokat senki ne közelíthesse meg.

A Bécsből Budapestre érkezett népbiztos kommunista puccscéljaira igyekezett a Vági-párti embereket megszervezni és most azon fáradozik a rendőrség, hogy ezeknek a puccsterveknek a részleteit kiderítse.

Kíváncsiak vagyunk, hogy mit szólnak ezekhez az újabb fejleményekhez fajvédőink, akik még nemrégiben boldog örömmel üdvözölték és zárták keblükre a szociáldemokrata pártból kiközösített kised Vági csoportot?

Pusztul, fogy, kivándorol az eltépett területek magyarsága

Ujvidékről jelentik: Temerinben a földnélküli szegény magyarok között újra lázas agitációt fejtenek ki a kivándorlási ügynökök és csábítják a kivéültevényekre a földéhes és munka nélkül maradt magyar zselléret. A tavasszal egy nagyobb csoport Anatoliába vándorolt, a nyáron sok család Amerikába költözött, hogy könnyebb megélhetést biztosítson, most pedig a temerini magyarok a braziliai kivéültevényekre készülnek.

Ertesüléseink szerint az idén olyan nagy volt a munkanélküliség Temerinben, hogy a földműves szegények már nem tudják bevárni a tavaszi munka megkezdését és nagyban készülődnek a braziliai kivéültevényekre. Néhány hete hajózási ügynökök környékeztek meg a temerini szegény magyarokat és „ingyen” ajánlkoznak, hogy a jelentkezőket az ígért földjére szállíjják. A nyomor és szegénység olyan leírhatatlan ebben a színmagyar községben, hogy az ügynököknek egészen könnyű a munkájuk és most is sikerült százötven családot megnyerni a Braziliába való hajózásra. A legközelebbi hetekben százötven magyar család indult Braziliába, a maláriás vidékekre új hazát és új otthonot keresni és a legszomorubb halált és pusztulást találni.

Főlemeltek egy angol várost

Londonból jelentik. Noriwich kis angliai város centruma mintegy 10 utcára terjed, amelyben egy törvényszéki palota, három bank és mintegy 20 lakó- és üzletház van. Mind a tíz utcában levő épületeket a pincétől a háztetőig öt méterrel főlemelték, hogy elháríthassák a tengernek mindinkább erősödő befolyását a házakra. Még csodálatosabb az, hogy azalatt a három év alatt, amíg az építőtechnikának ez a mesterműve készült, egy percig sem szünetelt az üzleti élet a város e részében sem. A főlemelt házak közül csak hét dült össze a munkálatok alatt, de ezeknek olyan gyenge volt az alapzata, hogy összeomlásukkal számoltak. Hogy megkönnyítsék a munkát, a házakról eltávolították minden felesleges követ. Azután működésbe hozták óriási csigákat és hidraulikus csavarokat, amelyekkel 150 tonna súlyt emeltek fel egyszerre.

Olyan óvatosan haladtak a munkával, hogy sehol sem törték össze poharak, tányérok vagy egyéb törékeny tárgyak. Egy 15 méter fronttal bíró gyümölcskeszkeskedést nemcsak emeltek, de 30 méterrel tovább is toltak. Ezt a műveletet szappanozott fatörzsek segítségével hajtották végre.

— Lord Curzon leánya szocialista képviselőjelölt. Londonból jelentik: Az elhunyt lord Curzon leányát, lady Cynthia Nosleyt tegnap este a Stoke választókerület munkáspártja egyhangulag jelölte. Lady Cynthia a munkásválasztók előtt tartott azt mondotta, hogy elfogadja a szociáldemokrata párt teljes programját. A bányáipar megérett a nacionalizálására. A szociálisták az egyetlen kivezető utat a jelenlegi nehézségekből.

— Palesztina: két tartomány. Lord Plumer új területbeosztást rendelt el. Két tartományra fog ezután oszlan az ország, a haiffai és a jeruzsálemi kerületre és mindegyik külön-külön kilenc közigazgatási kerületet foglal magában.

A lezuhant legnagyobb amerikai léghajó magyar mechanikusa megmenekült

A Shenandoah borzalmas katasztrófa után az a hír terjedt el, hogy

az elpusztult léghajón egy magyar ember is volt és szerencsésen megmenekült. Malák E. Gyulának hívják.

Kassán született és mint mechanikus a légügyi szolgálatba lépett be néhány évvel ezelőtt. A Shenandoah-hoz osztották be és berendelték szolgálatra a léghajó utolsó tragikus útjára. A katasztrófa időpontjában

Malák az elszakított és

ballón módjára a szélben nyargaló léghajórészen tartózkodott és ennek többi utasaival sértetlenül ért földet.

A hadügyminisztérium táviratilag értesítette Malák megmeneküléséről Hooversville-ben, Pennsylvania államban lakó szüleit. Malák Andrásnak három fia van, ezek közül kettő mechanikus. Gyula fia megmenekülése alkalmából a környékbeli magyarság elárastotta szerencsekívánataival a családot.

Temesvárott fényes nappal kiraboltak a város közepén egy bérházat

Lovag Malenita des volt főhadnagy a banditák főnöke

Temesvár, szept. 22. Tegnap délután négy állig felfegyverzett rabló hatolt be a gyárváros egyik bérházába és azt ügyszólván teljesen kirabolta. A kirabolt ház Balda Lajos temesvári háztulajdonos birtokában van, aki Schütz Magda nevi cselédjével lakik egy fedél alatt. Ugyancsak ebben a házban lakik Frommer József 75 éves magánzó feleségével és két leányával. Tegnap délután két alak toppant be Balda Lajos lakásába, akik

törrel és karabínerrel voltak felfegyverkezve.

A rablók egyike fegyvert szegzett a ház tulajdonosára, közben a másik sorra adogatta ki az ablakon az értékes holmikat, majd mikor Baldával végeztek, bementek Frommer József lakásába és ott is hasonló módon jártak el.

A megfélemlített lakók csak nagysokára tértek magukhoz, feksiettek a rendőrségre, hogy megtegyék felielentésüket, de a tetteseknek ekkor már nyomuk veszett. A felielentés folyamán kiderült, hogy a rablóbanda 200

ezer lei értékű ingóságot vitt magával. A temesvári bünygyi osztály főnöke azonnal bevezette a nyomozást, amennyiben megállapította, hogy a rablóbanda tagjai Remete községben tanyáznak és több bizonyíték adódott annak igazolására, hogy ezek követték el a büncselekményt. A Remete községi rablóbanda tagjai Barbulescu Valér megszökött fegyver, Rabovszki Miklós rovtomtuú csirkefogó és legérdekesebb tagja és egyben

főnöke Lovag Malenita Leo volt osztrák-magyar tartalékos főhadnagy, aki nemrég került ki a szegedi Csillagbörtönből.

Az eddigi megállapítások szerint a rablóbanda tagjai a tett elkövetése után Lugos felé vették útjukat. A temesvári hatóságok távirati jelentést küldtek a Temesvár—bukaresti vonal mentén fekvő városok rendőrségeinek és a megadott személyleírás alapján rövidesen sikerülni fog kézrekeríteni a tetteseket.

A kurzus nem akarja revízió alá venni a „kommunizmus” vádja miatt elüldözött tanerők ügyét

Budapest, szept. 22. A főváros közoktatásiügyi bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen az elnöklő Purébi Győző tanácsnok bejelentette, hogy az elemi iskolába beírtak 40,093 (tavaly 43,614), a polgári fiúiskolába 10,282 (10,536), a polgári leányiskolába 10,976 (11,240), a női kereskedelmi tanfolyamra 460 (483), a reáliskolába 1326 (1395), a leánygimnáziumba 1848 (1809), végül a felső kereskedelmi iskolába 3647 (3375)

tanulót. Dr. Kozma Jenő a kommun utáni állásuktól elmozdított tanerők sérelmeit fejtette Purébi tanácsnok kijelentette, hogy az összes fegyvelmi ügyeket a kultuszminisztérium erre vonatkozó rendelete alapján folytatták le. A fegyvelmi vizsgálatok befejezése után a tisztí főügyszétség tette meg vádindítványát, amelyekre az érdekelt tanerőknek módjukban volt az iratokba betekinteni.

Az elbocsátottak közül ke-

Horn és Erdélyi

megnyagyobbított szőnyegáruházában

Kossuth-u. 19., szemben a színházzal

valódi keleti perzsa szőnyegek és másféle nyirott szőnyegek, különféle futók, halinák, papianok, asztal-, ág- és diványterítők, angorabőrök, butorszővetek, lópokrócok stb. és a híres Haas Fülöp és Fiai soproni gyártmányai nagy választékban, a legolcsóbb árakban kaphatók.

resztény volt 790. izraelita 129. tendenciáról beszélni sem lehet.

A B. lista megváltoztatása lehetetlen. A 31 degradált igazgató ügyében kijelenti, hogy csakis adminisztratív intézkedés volt.

Amikor a diák halálosan szerelmes

Kedden délután a Kölesönös Segélyező Egyesület egyik tisztviselője egy ravaszul kieszt családi kísérletet leplezett le. A banknál ugyanis megjelent egy fiatalkoru diák B. L. és háztulajdonosnak adva ki magát, 8 millió korona kölcsönt akart a házra betábláztatni. A fiatalember egy szabályszerűen kiállított bejelentő lappal igazolta is magát. A kölcsönügy az igazolás után a rendes utra terelődött, miután a kölcsönt kérő fiatalember a betáblázáshoz szükséges okmányokat is benyújtotta. A személyi adatok felvételénél azonban már baj volt, mert

a fiatalkoru háztulajdonos a foglalkozásának bemon-dásánál mindig mást mondott.

Az a tisztviselő, aki az ügyet intézte, gyanút fogott és jelentést tett a bank igazgatóságánál. A vizsgálat során kiderült, hogy

a fiatalembernek nincs háza és beakarta csapni a bankot, amennyiben egy azonos nevű debreceni lakos házára akarta felvenni a kölcsönt

és hamisította a kölcsön felvételéhez szükséges okmányokat.

A bank jelentést tett kedden este a rendőrségen. A fiatalembert a detektívek elő is állították a központi ügyeletre, ahol az teljes beismerő vallomást tett. A könnyelmű fiatalember ellen család kísérlete miatt indul meg az eljárás. Érdekes, hogy

B. L. a nyolc milliót egy hölgy ismerősére akarta költeni.

akibe — mind mondta — halálosan szerelmes.

Oláh fejszecsapás egy magyar nótáért

Bukarest, szept. 23. A szalárdi fűrészgár munkásai szombat este a katinban borozgattak. Csakhamar jókedvük ke-rekedett, cigány is került és nótázni kezdtek. Amint azonban a magyar nóta felesendült, egy román társaság tagjai rájuk kiabáltak:

— Most Romániában vagyunk, ne énekeljétek magyar nótát!

A munkások csak kötekedésnek vették a kiabálást és tovább énekeltek. Egy fiatal magyar legény, a 19 éves Méhler Lázár mondta is:

— Én csak magyarul tudok és magyar nótát énekelek.

Erre az egyik oláh fejszével Méhler fejének suitott. A fejsze átszakította a szerencsétlen fiatalember koponyáját s egész az agyáig hatolt. Méhler a kórházba szállították, ahol rövid szenvedés után meghalt.

Pusztul, fogy, kivándorol az eltépett területek magyarsága

Ujvidékről jelentik: Temerinben a földnélküli szegény magyarok között újra lázas agitációt fejtenek ki a kivándorlási ügynökök és csábítják a kávéültetvényekre a földéhes és munka nélkül maradt magyar zselléket. A tavasszal egy nagyobb csoport Anatóliába vándorolt, a nyáron sok család Amerikába költözött, hogy könnyebb megélhetést biztosítson, most pedig a temerini magyarok a brazilai kávéültetvényekre készülnek.

Ertesüléseink szerint az idén olyan nagy volt a munkanélküliség Temerinben, hogy a földműves szegények már nem tudják bevárni a tavaszi munka megkezdését és nagyban készülődnek a brazilai kávéültetvényekre. Néhány hete hajózási ügynökök környékezik meg a temerini szegény magyarokat és „ingyen” ajánlkoznak, hogy a jelentkezőket az ígért földjére szállíjják. A nyomor és szegénység olyan leirhatatlan ebben a színmagyar községben, hogy az ügynököknek egészen könnyű a munkájuk és most is sikerült százötven családot megnyerni a Braziliába való hajózásra. A legközelebbi hetekben százötven magyar család indult Braziliába, a maláriás vidékekre új hazát és új otthon keresni és a legszomorubb halált és pusztulást találni.

Főlemeltek egy angol várost

Londonból jelentik. Noriwich kis angliai város centruma mintegy 10 utcára terjed, amelyben egy törvényszéki palota, három bank és mintegy 20 lakó- és üzletház van. Mind a tíz utcában levő épületeket a pincétől a háztetőig öt méterrel főlemelték, hogy elháríthassák a tengernek mindinkább erősödő befolyását a házakra. Még csodálatosabb az, hogy az alatt a három év alatt, amíg az építőtechnikának ez a mesterműve készült, egy percig sem szünetelt az üzleti élet a város e részében sem. A főlemelt házak közül csak hét dült össze a munkálatok alatt, de ezeknek olyan gyenge volt az alapzata, hogy összeomlásukkal számoltak. Hogy megkönnyítsék a munkát, a házakról eltávolították minden felesleges követ. Azután működésbe hozták óriási csigákat és hidraulikus csavarokat, amelyekkel 150 tonna súlyt emeltek fel egyszerre.

Olyan óvatosan haladtak a munkával, hogy sehol sem törték össze poharak, tányérok vagy egyéb törékeny tárgyak. Egy 15 méter fronttal bíró gyümölcskereskedést nemcsak emeltek, de 30 méterrel tovább is toltak. Ezt a műveletet szappanozott fatörzsek segítségével hajtották végre.

— **Lord Curzon leánya szocialista képviselőjelölt.** Londonból jelentik: Az elhunyt lord Curzon leányát, lady Cynthia Nosleyt tegnap este a Stoke választókerület munkáspártja egyhangulag jelölte. Lady Cynthia a munkásválasztók előtt tartott egyik beszédében a többi között azt mondta, hogy elfogadja a szociáldemokrata párt teljes programját. A bányáipar megérett a nacionalizálására. A szocializmus az egyetlen kivétel utat a jelenlegi nehézségekből.

— **Palesztina: két tartomány.** Lord Plumer új területbeosztást rendelt el. Két tartományra fog eszentul oszlani az ország, a haiffai és a jeruzsálemi kerületre és mindegyik külön-külön külön közigazgatási kerületet foglal magában.

A lezuhant legnagyobb amerikai léghajó magyar mechanikusa megmenekült

A Shenandoah borzalmas katasztrófája után az a hír terjedt el, hogy

az elpusztult léghajón egy magyar ember is volt és szerencsésen megmenekült. Malák E. Gyulának hívják.

Kassán született és mint mechanikus a légügyi szolgálatba lépett be néhány évvel ezelőtt. A Shenandoah-hoz osztották be és berendelték szolgálatra a léghajó utolsó tragikus útjára. A katasztrófa időpontjában

Malák az elszakított és

ballón módjára a szélben nyargaló léghajórészen tartózkodott és ennek többi utasaival sértetlenül ért földet.

A hadügyminisztérium táviratilag értesítette Malák megmeneküléséről Hooversville-ben, Pennsylvania államban lakó szüleit. Malák András és feleségét. Malák Andrásnak három fia van, ezek közül kettő mechanikus. Gyula fia megmenekülése alkalmából a környékbeli magyarság elárasztotta szerencsekívánataival a családot.

Temesvárott fényes nappal kiraboltak a város közepén egy bérházat

Lovag Malenita des volt főhadnagy a banditák főnöke

Temesvár, szept. 22. Tegnap délután négy állig felfegyverzett rabló hatolt be a gyárvaros egyik bérházába és azt ügyszólván teljesen kirabolta. A kirabolt ház Balda Lajos temesvári háztulajdonos birtokában van, aki Schütz Magda nevi eselédjével lakik egy fedél alatt. Ugyancsak ebben a házban lakik Frommer József 75 éves magánzó feleségével és két leányával. Tegnap délután két alak toppant be Balda Lajos lakásába, akik

tőrrel és karabínerrel voltak felfegyverkezve.

A rablók egyike fegyvert szegzett a ház tulajdonosára, közben a másik sorra adogatta ki az ablakon az értékes holmikat, majd mikor Baldával végeztek, bementek Frommer József lakásába és ott is hasonló módon jártak el.

A megfélemlített lakók csak nagysokára tértek magukhoz, feksiettek a rendőrségre, hogy megtegyék feljelentésüket, de a tetteseknek ekkor már nyomuk veszett. A feljelentés folyamán kiderült, hogy a rablóbanda 200

ezer lei értékű ingóságot vitt magával. A temesvári bünygyi osztály főnöke azonnal bevezette a nyomozást, amennyiben megállapította, hogy a rablóbanda tagjai Remete községben tanyáznak és több bizonyíték adódott annak igazolására, hogy ezek követték el a bűncselekményt. A Remete községi rablóbanda tagjai Barbulescu Valér megszökött fegyenc, Rabovszki Miklós rovtomultu csirkefogó és legérdekesebb tagja és egyben

főnöke Lovag Malenita Leo volt osztrák-magyar tartalékos főhadnagy, aki nemrég került ki a szegedi Csillagbörtönből.

Az eddigi megállapítások szerint a rablóbanda tagjai a tett elkövetése után Lugos felé vették útjukat. A temesvári hatóságok távirati jelentést küldtek a Temesvár-bukaresti vonal mentén fekvő városok rendőrségeinek és a megadott személyleírás alapján rövidesen sikerülni fog kézrekeríteni a tetteseket.

A kurzus nem akarja revízió alá venni a „kommunizmus” vádjá miatt elüldözött tanerők ügyét

Budapest, szept. 22. A főváros közoktatásügyi bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen az elnöklő Purébi Győző tanácsnok bejelentette, hogy az elemi iskolába beírtak 40,993 (tavaly 43,614), a polgári fiúiskolába 10,282 (10,536), a polgári leányiskolába 10,976 (11,240), a női kereskedelmi tanfolyamra 460 (483), a reáliskolába 1326 (1395), a leánygimnáziumba 1848 (1809), végül a felső kereskedelmi iskolába 3647 (3375)

tanulót. Dr. Kozma Jenő a kommin utáni állásuktól elmozdított tanerők sérelmeit fejtette Purébi tanácsnok kijelentette, hogy az összes fegyelmi ügyeket a kultuszminisztérium erre vonatkozó rendelete alapján folytatták le. A fegyelmi vizsgálatok befejezése után a tisztí főügyészség tette meg vádindítványát, amelyekre az érdekelt tanerőknek módjukban volt az iratokba betekinteni.

Az elbocsátottak közül ke-

Horn és Erdélyi

megnyagyobbított szőnyegáruházában

Kossuth-u. 19., szemben a színházzal

valódi keleti perzsa szőnyegek és másféle nyírott szőnyegek, különféle futók, halinák, papianok, asztal-, ág- és diványterítők, angórabőrök, butorszövegek, lópokrócok stb. és a híres Haas Fülöp és Fiai soproni gyártmányai nagy választékban, a legolcsóbb árakban kaphatók.

resztény volt 790. izraelita 129. tendenciáról beszélni sem lehet.

A B. lista megváltoztatása lehetetlen. A 31 degradált igazgató ügyében kijelenti, hogy csakis adminisztratív intézkedés volt.

Amikor a diák halálosan szerelmes

Kedden délután a Kölesönös Segélyező Egyesület egyik tisztviselője egy ravaszul kieszt csalási kísérletet lenyezett le. A banknál ugyanis megjelent egy fiatalkorú diák B. L. és háztulajdonosnak adva ki magát, 8 millió korona kölcsönt akart a házra betábláztatni. A fiatalember egy szabályszerűen kiállított bejelentő lappal igazolta is magát. A kölesönös ügy az igazolás után a rendes utra terelődött, miután a kölcsönt kérő fiatalember a betáblázáshoz szükséges okmányokat is benyújtotta. A személyi adatok felvételénél azonban már baj volt, mert

a fiatalkorú háztulajdonos a foglalkozásának bemozdásánál mindig mást mondott.

Az a tisztviselő, aki az ügyet intézte, gyanút fogott és jelentést tett a bank igazgatóságánál. A vizsgálat során kiderült, hogy

a fiatalembernek nincs háza és beakarta csapni a bankot, amennyiben egy azonos nevű debreceni lakos házára akarta felvenni a kölcsönt

és hamisította a kölesön felvételéhez szükséges okmányokat.

A bank jelentést tett kedden este a rendőrségen. A fiatalembert a detektívek elő is állították a központi ügyeletre, ahol az teljes beismerő vallomást tett. A könnyelmű fiatalember ellen család kísérlete miatt indult meg az eljárás. Érdekes, hogy

B. L. a nyolc milliót egy hölgy ismerősére akarta költeni.

akibe — mindt mondta — halálosan szerelmes.

Oláh fejszecsapás egy magyar nótáért

Bukarest, szept. 23. A szalárdi fűrészgyár munkásai szombat este a katinban borozgattak. Csakhamar jókedvük kerekedett, cigány is került és nótázni kezdtek. Amint azonban a magyar nóta felesendült, egy román társaság tagjai rájuk kábáltak:

— Most Romániában vagyunk, ne énekeljétek magyar nótát!

A munkások csak kötekedésnek vették a kiabálást és tovább énekeltek. Egy fiatal magyar legény, a 19 éves Méhler Lázár mondta is:

— Én csak magyarul tudok és magyar nótát énekelek.

Erre az egyik oláh fejszével Méhler fejének suított. A fejsze átszakította a szerencsétlen fiatalember koponyáját s egész az agyáig hatolt. Méhler a kórházba szállították, ahol rövid szenvedés után meghalt.

Másfélévi börtönre ítélték Bernáth Józsefet a Svetits-intézet főnöknőjének zsarolóját

A Törvényszék lopás kísérletében és zsarolásban mondta ki bűnösnek a Svetits-intézet éjjeli látogatóját

A debreceni törvényszék Serlytanácsa ma tárgyalta Bernáth József bűnügyét, aki ellen az ügyészség lopás és zsarolás bűntette miatt emelt vádat, mert június 15-én éjjel egy negyed 1 órakor bemászott Scheidl Mária Theofila zárda főnöknő lakásába, s onnan egy női órát elloptott, továbbá fogcsikargatással, mozgással és állati hangok utánzásával félelembé ejtette a főnöknőt s így egy millió koronát zsarolt ki tőle. A vádat dr. Balogh István ügyész képviselte, a sértettet dr. Gévay Béla ügyvéd, a védelemre dr. Pényes Jenő ügyvéd volt kirendelve.

Bernáth József a tárgyaláson előadta, hogy ez év június 15-én sógorával több korcsmában nagyobb mennyiségű szesz fogyasztottak. Emiatt asszony nővérevel összeszólaikozott és nem volt hol aludnia, mert nővére kitiltotta a lakásból. Egész este barangolt, éjjel nagy eső kerekedett, amely őt az intézet építő állványai elérté utól. Behúzódott az állványok alá, innen bement az épületbe, arra számíva, hogy valahol talál egy helyet, ahol az éjszakát átlassza.

Egy nyitott ablak előtt elhaladva, bemászott, de szerinte nem volt lopási szándéka.

A szobában nem volt senki, felgyújtotta a villanyt és akkor vette észre, a szomszéd szobában alvó főnöknőt. A szobában volt egy utazókosár, de a bennelevő fehérneműt nem bántotta, arra számítva, hogy a zárdai monogrammal ellátott dolgokat mindenki felismerne. Később bement a főnöknő szobájába és erősen köhögött, mert megakart győződni róla, hogy a főnöknő alszik-e. A főnöknő felébredt és azt kérdezte mit akar. Akkor ő könyörgőn kezdett, hogy egy sorsüldözött ember és segítsen rajta. A főnöknő megajánlta és megkérdezte, hogy hány óra, ő az asztalon levő női aranyórát megnézte és az órát visszatette az asztalra. Kijelentette, hogy az órát nem volt szándékában elvinni. Az elnök felolvassa ezután Bernáthnak a főnöknőhöz intézett pénzkérő levelét. Utána Scheidl Mária Theofila főnöknő kihallgatása következett.

A főnöknő ugyanúgy adja elő az esetet mint Bernáth de az órára vonatkozólag úgy emlékszik, hogy azt Bernáth már a zsebéből húzta ki.

Előadja még, hogy Bernáth tőle először pénzt, később pedig ékszerért kért s az eset után tőle a kellemetlenségekért és az izgalmakért bocsánatot kért. Kijelentette továbbá, hogy egész idő alatt Bernáth vele tisztes hangon beszélt.

Kihallgatták még Müller Mária nővért, aki ugyanúgy adta elő az esetet, mint a főnöknő, miután az egész ügyet csak hallomásból ismerte. A főnöknő által borítékban kiküldött egymillió koronát ő adta át Bernáthnak, aki azt átveve, megköszönte és elment. A védő kérdésére elmondja, hogy június 24-én a templomban észrevették Bernáthot és erre a főnöknő ideges lett és kiment a

RISKÓ BÉLA
nőidvatterme
Ferenc József-ut 26. sz.

templomból, de el nem ajúlt.

A vádbeszéd után a védő enyhé büntetést kért, arra való hivatkozással, hogy lopás nem történt, a zsarolás vádjá pedig nem állhat meg, miután a főnöknő a pénzt

Bernáth kérésére másnap önként adta, miután az volt a szándéka, hogy Bernáthon, mint megtért bűnösön segítsen.

A törvényszék lopás kísérlete és zsarolás vétségében mondta ki bűnösnek Bernáthot és másfél évi börtönre ítélte. Súlyosbító körülménynek vette, hogy lopásért először 15 napi fogházra, másodszer pedig 2 évi börtönre már el volt ítélve.

Miután úgy az ügyész, mint a vádlott megnyugodott az ítéletben, az jogerős.

Véres szerelmi dráma a száguldó autóban

A fiatal nő előbb szerelmesét aztán önmagát lötte agyon

Berlinből jelenti tudósítónk: Rövid távirat már jelentette, hogy az éjszaka a berlin—standardi országuton egy autotaxi sofőrjét két revolverdörrenés riasztotta föl. Egy fiatal párt vitt Spandauba és utközben véres szerelmi dráma történt a kocsiban. A sofőr száguldva vitte a két súlyosan sebesültet a legközelebbi berlini kórházba, de a férfi már addig meghalt, az asszony élethalál között lebeg. A rendőri vizsgálat megállapítja, hogy a férfi Krane Arnold báró berlini kereskedő, a nő valószínűleg egy Belog nevű kisasszony, de kiletét még nem lehetett biztossággal megállapítani. A titokzatos szerelmi drámáról az autotaxi sofőrje a rendőrségen a következő részleteket adta elő:

A fiatal pár a taxiállomáson ült a kocsiba azzal, hogy Spandauba akarnak menni. Már jó messzire járt az autó, mikor a kocsis belsejéből durranás hallatszott, a sofőr azonban azt hitte, hogy a gumitömítő pukkant el, tehát lezárlott a kocsiról és mind

a négy kereket alaposan szemügyre vette.

Közben nyílt a kocsis aajtaja és a nő izgatottan kiáltott ki:

— Az Isten szerelmére, menjünk már tovább!

A sofőr utnak indította a kocsit, pár perc múlva azonban az asszony kiszólt hozzá, hogy forduljon vissza Berlin felé. Alig hogy kanyarodott és megindult, már ujból kinyílt a kocsiajtó és az asszony kikiáltott, hogy mégis inkább csak Spandau felé menjen. A sofőr ujból megfordult, ugyanakkor

a kocsis belsejéből újabb durranás hallatszott, mire a sofőr hírtelen fékezett, megállította az autót, leugrott és felrántotta a kocsis aajtáját.

Akkor látta, hogy mind a két utasa véresen hever a kocsipárnáin. A legközelebbi rendőrállomásra hajtott tehát és onnan az ügyeletes rendőrtisztviselővel a kórházba. A jelekből azt következtetik, hogy az asszony lötte agyon a férfit, majd öngyilkosságot követett el.

Adalékok a német fajvédelem mentalitásához

Az üzlet — üzlet

Berlin, szept. 22. Jelentettük, hogy a birodalmi törvényszék Gótha volt hercegének Thüringen elleni perében a hercegnek adott igazat és összes elkobzott birtokait, amelyeket 1919-ben állami tulajdonná nyilvánítottak, visszaadatta neki. A Vorwärts most ezzel az ügyvel kapcsolatban szenzációs leleplezést közöl. Megállapítja, hogy

azt az ítéletet, amely egy német tartománytól elvesz egy óriási vagyont és azt egy angol herceg kezére juttatja, „az összes német férfiak legnémetebbiének”, a német jobboldali blokk

volt elnökjelöltjének, dr. Jarresnek az indítványára hozták meg.

A góthai országgyűlés Gótha volt urának birtokait még 1919 augusztus 11-én kelt weimari alkotmány létrejötte előtt konfiskálta, mindamellett 1923 október 30-án a bajor pénzügyminisztérium indítványt nyújtott be a birodalmi törvényszékhez, amelyben megállapította, hogy a góthai herceg vagyónának elkobzása a birodalom alkotmányával össze nem egyeztethető. A bajor kormány ritkán szokott a weimari alkotmányra hivatkozni, mert hiszen annak leghevesebb ellen-

sége. Ezuttal azonban mégis megtette. Még furcsább azonban, hogy az indítványt szóról-szóra magáévá tette a német birodalom akkori belügyminisztere, dr. Jarres. Ezért azután

Jarres indítványára a birodalmi törvényszék előtt meg is indult a per, amely a herceg teljes győzelmével végződött.

A Vorwärts szerint „Chales Eduard, Nagybritannia és Írország királyi hercege, Albany hercege, Clarence grófja, Arklow bárója” a következő jószágokat kapja meg: Kleinschmal-kalden, Thal, Georghenthal, Friedrichroda, Tambach, Dietharz és Stutzhaus hét nagy erdőgazdaságát, kerek huszezer hektár földbirtokkal. Azonkívül a következő hegyi vendéglőket:

Az oherhofi uradalmi szállót, a Heuberghaus-, Spiessberg-haus-, Onselberg-szállókat, továbbá egész sereg kisebb erdei szállodát. Azonkívül a góthai Friedensteint-kastélyt és még tizenkét másik házat a városban. Reinhardtsbrunn kastélyát is megkapja a herceg és még 994 különböző rétet és telket. Visszakapja Gräffentoma és Dölbstádt-birtokokat is. Ezeket a bírói ítélet mind a herceg magántulajdonául nyilvánította.

Visszakapja az évszázados góthai műintézeteket is, a híres góthai muzeumot, az országos könyvtárt és a csillagvizsgáló tornyot.

A Vorwärts kérdést intéz Jarreshez, hogy annvit hirdette német hazafi voltával miképpen tartja összeegyeztethetőnek, hogy ezt az óriási vagyont elvonta a német néptől és egy angol herceg kezére juttatta?

Szenzációs vallomás Reinitz tömeggyilkos ellen

Budapest, szept. 23. A többrendbeli rablógyilkossággal vádolt Reinitz Jakab bűnügyében szenzációs fordulat történt. Tegnapi ugyanis a szatmári törvényszék vizsgálóbírája megkezdte Damjanovics János kihallgatását és az

beismerte, hogy Kassán büntartása volt Reinitz Jakabnak, amennyiben együtt tettek el láb alól Nüssbecher nevű kereskedőt.

Nüssbecher meggyilkolásának történetét eddig a nyomozó hatóságoknak nem sikerült kideríteni, bár minden iel arra vallott, hogy őt is Reinitz Jakab tette el láb alól. Most azután Damjanovich vallomása nyomán kétséget kizárólag megállapítást nyert, hogy Nüssbecher Reinitz Jakab gyilkolta meg. A vizsgálatot megnehezíti az a körülmény, hogy

Reinitz az egész vizsgálatról tájékozódva van, mindent tud és minden újabb fordulatról értesülve van.

Reinitz hozzátartozói ugyanis mindent megtesznek, hogy a rablógyilkost megmentsék. Alibitanukat igyekeznek szerezni a Nagyváradon október 25-én tartandó táblai főtárgyalásra.

A Tisza-per tárgyalásvezetője meg van elégedve munkájával

Gadó István dr. nem ad hitelt Sztanykovszky perdöntő vallomásának

Budapest, szept. 23. Gadó István kuriai bíró, aki annak idején a Tisza-per főtárgyalását vezette a büntetőtörvény-széken, most nyilatkozatot tesz Sztanykovszky legujobban közölt vallomásáról, amelyben a Csillagbörtön lakója megváltoztatta a törvénytörést tett vallomásait és most egészen más és eddig még nem ismert neveket közöl, akiről azt állítja, hogy részt vettek a Tisza István meggyilkolásában.

Gadó István kiemeltette, hogy komoly embert nem érdekelhetnek a Sztanykovszky-féle vallomások, de ezeknek az ügyeknek a feltalálása sem vehető komolyan. A bíróság rendkívüli körültekintéssel, igen nagy óvatossággal, a vallomások alapos mérlegelésével hozza a tanulmány után hozta meg ebben az ügyben az ítéletet.

Debrecen félmilliárdot kér az államtól iskolaépítésre

Debrecen városát, mint ismeretes, három új iskola felállítására kötelezte a kultusz-kormány. Az egyik iskolát már berendezték a régi csapatházban, ahol meg is kezdte működését, a másik két iskolát pedig a Kincseshegyen és a Köntösgáton állítják fel.

Az iskolák ügyében a napokban Debrecenbe érkezett dr. Benes Artur, a kultuszminisztérium megbízottja és tárgyalásokat folytatott a város vezetésével és a tanfelügyelőséggel. A tárgyalások eredményeképpen Debrecen félmilliárd segélyt kér a kultuszminisztériumtól a két új iskola építésére és berendezésére. A kultusz-kormány költségvetésébe ugyanis két és félmilliárd aranykorona van felvéve iskolaépítési célra és jogos és méltányos, hogy ebből az összegből Debrecen is kapjon segélyt iskolaépítésre.

A box világbajnoka visszavonul a sporttól és szállodát nyit

Az egész világon általános fel-tűnést keltett, hogy Dempsey már évek óta nem lépett a ringbe, a világbajnok évek óta csak Berlinben lépett fel, ahol azonban egy zsákkal szemben produkálta csak magát.

Sokan azt tudták be ennek okául, hogy Jack Dempsey rossz szerződést kötött manedzserével és ezért megvárja, míg a szerződés lejár, és csak azután áll ki újból mérkőzésre. Ezzel szemben most egy newyorki jelentés érkezett, amely szerint a világbajnok szeptember 7-én két mérkőzést boxolt. Biá Bill és Cowbay voltak az ellenfelei, akikkel Dempsey nagyon fölényesen, olyan nagy formában bánt el, amilyenben még ritkán látták.

Miután azáltal — folytatja amerikai értesülésünk — Dempsey elhatározta, hogy visszavonul az ökölvívástól és Maurice Shewiltel „Dempsey & Co.” cég alatt szállodát nyit.

— Tűkörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése. Sipkóvits, Szlv-u. 14—15. Telefon 356

Prohászka mindenáron szánja el egy csődbejutott kurzusvállalkozást

Budapest, szeptember 23. Klebelseg Kunó gróf tegnap este érkezett meg több napos tiszántúli utjáról és ma délelőtt már sokan várták rá hivatalában, közöttük Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök is. A miniszter délelőtti résztvett Korányi Frigyes és Grosz Emil egyetemi tanárok jubiláris ünnepségén, úgyhogy hiába várakoztak rá a minisztériumban. Prohászka püspök egy órára jelezte érkezését, a miniszter azonban az egyetemi ünnepségről az Akadémiára ment a centennáris ünnepségek megbeszélésére és innen csak két óra tájban tért vissza hivatalába, ahol Prohászka püspök még mindig várt rá.

A püspök délben 12 órakor érkezett meg a minisztériumba és

felkereste Gévai Wolff államtitkár, akivel hosszasan tanácskozott. A miniszter két órakor fogadta a püspököt és Gévai Wolffot. Értesülésünk szerint a székesfehérvári püspök látogatása összefüggésben van a Magyar Jövő szanálásának ügyével.

Prohászka Ottokár püspök félórát tartott Klebelseg Kunó gróf kultuszminiszternél. Távozásakor a Magyar Jövőt illetőleg a következőket mondotta:

— Sok mindenféle bajom van vele, de azért én bízom a Magyar Jövőben.

Klebelseg Kunó miniszter holnap Esztergomba utazik, Csernoch hercegprímáshoz, de valószínűleg esütörtökön este visszatér a fővárosba.

A német reakció házilapja bélyegüzletnek minősíti a nyugatmagyarországi felkelést

Gömbösék német elvtársai felháborító módon emlékeznek meg a magyar integritásról

Berlin, szept. 23. A Deutsche Allgemeine Zeitung, a nagynémetek lapja, amely Gömböséknek annyira szimpatikus, mai számában felháborító módon emlékezik meg a nyugatmagyarországi hadjáratról, amelynek eredménye tudvaleg Sopron megmentése volt. A német reakció vezető orgánuma olyan cikkben találta jónak megemlékezni a magyar integritásos politikának erről az egyetlen sikeres akciójáról, amelyben egyébként a bélyeghamisítókra emlékezik valami Emil Herold nevű filatelista.

E szerint az úr szerint — Gömbösék német politikai barátai szerint — a nyugatmagyarországi felkelés nem volt egyéb egy nagy bélyegüzletnél.

Szóról-szóra a következőket írja a cikk:

»A legbolondabb dolog azonban az, amit ezen a téren egyáltalában produkálnak. — Magyarországon történt:

Felidéztek egy háborút, hogy megcsinálhassanak egy nagy bélyegüzletet. Ez volt a magyar bandáknak az a bizonyos támadása az osztrák Burgenland területére.

Az ötletet egy magyar filatelista finanszírozta, aki másfélmillió koronát bocsátott rendelkezésre és ezért jogot nyert arra, hogy a meghódított területen saját bélyegeket adjon ki.

A támadás filatelista szem-

pontból — katonai szempontból már kevésbé — oly ragyogóan volt előkészítve, hogy hamarosan meghiusult, mert a bandavezérek úgy tudták terhelni a puccs filatelista részére vonatkozó szigorú utasításokkal, hogy az akció katonai biztosítására már nem volt több idejük. Így végződött ez a »bélyegüzlet-háború«, katonai verességgel, de filatelista győzelemmel. A háború költségeit és veszteségeit, — melyet a puccs finanszírozója a harci bélyegek eladásából fedezett — végül mégis csak a — bélyeggyűjtők fizették meg.

Az erdélyi nemzetiségek tanulói felkeltek a külföldi vándorlást

Kolozsvárról jelentik: Az egyetemi beiratkozások eléréskor az erdélyi magyarságnak határozni kell abban a kérdésben, hogy az egyetemi hallgatók külföldön folytassák-e tanulmányaikat vagy pedig Oláhországban. A nemzetiség elleni tendenciák miatt és az antiszemita heccek következtében eddig rendkívül sok magyar, szász és zsidó diák külföldön tanult, ami az erdélyi kisebbségeknek nagy anyagi megterhelését jelentette. Most a Magyar Párt vezetősége felhívást intézett a szülőkhöz és

diákokhoz, amelyben felszólítja őket, hogy végezzék egyetemi tanulmányaikat a hazai egyetemeken. A felhívás hangsúlyozza, hogy aki Oláhországban akarja életboldogulását elérni, annak tanulmányait otthon kell végeznie. Sándor József képviselő, a Magyar Párt földművelési szakosztályának elnöke egy hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy a Magyar Párt azokat a szegény tanulókat, akik a hazai egyetemeken fognak tanulni, anyagi segítségben is akarja részesíteni és ennek a célnak az elérésére országos gyűjtést fog indítani.

Hova tették az ellenforradalmárokat a bankgassei milliókat?

Budapest, szept. 22. Hegyemegi Kiss Pál nemzetgyűlési képviselő az ellenzék nevében össze akarja hívni a parlament zárszámadást bizottságát. Közismert dolog, hogy a kommun alatt a Bécsben tartózkodó magyar ellenforradalmárokat kifosztották a bécsi magyar szövetségek, ahonnan 140 millió koronát vettek el. A mai értékben sok száz milliárd értékű pénzt fantasztikus célokra fordították és legkevésbé az ellenforradalom ügyének használtak vele. Amakidején úgy ahogy letárgyalták ezt a kérdést, de a tiszta szempontu politikusok nem nyugodtak bele az ügy ilyen ellenforradalmi jellegű elintézésébe. Hegyemegi Kiss Pál azt kéri a zárszámadási bizottságtól, hogy ne csak Szimrecsányiek aktáit vizsgálják felül, hanem Tomka István és Babics Árpád miniszteri osztálytanácsosok rendkívül fontos jelentését is, amelyet annak idején készítettek és amely jelentés a legsúlyosabb visszaéléseket állapította meg. Ez a kellemetlen história végre valóban a legteljesebb tisztázásra szorul.

— Dr. Radó Rezső külföldi tanulmányútja. Dr. Radó Rezső kereskedelmi és iparkamarai főtitkár a közgazdasági viszonyok, valamint a kereskedelmi és ipari élet és érdekképviseletek működésének tanulmányozása végett Francia és Németországba, valamint Angliába 4 hetes tanulmányútra távozott. Ismerve fáradhatatlan buzgalmát és éles megfigyelő képességét biztos, hogy a már meglévő közgazdasági szak tudásait újabb külföldi tapasztalatai folytán gyarapítani fogja, hogy a magyar ipar és kereskedelem érdekeit, miként eddig, úgy továbbra is eredményteljesen szolgálhassa.

— Harangjátékkal szerelik fel a pécsi katolikus templomot. A pécsi belvárosi katolikus hitközség közgyűlésén elhatározta, hogy a belvárosi templom tornyát harangjátékkal szerelik fel. Ez lenne Magyarországon a máriabessenyői mellett a második harangjáték. Ezzel kapcsolatban felmerült az a terv is, hogy a harangjáték részére alakított templom tornyán egyúttal a pécsi hősök emlékének megörökösítését is szolgálja. A templom tornya alját ugyanis kápolnává alakítanák át, amelynek falaira felvésnék a hősök neveit. A harangjátékok a hősök egy bizonyos szakában a hősök emlékére szólaltatnák meg.

Meinl-kávé

Kedélyes hangulatot teremt a családi körben,

amikor a háziasszony az illatos, párolgó

Meinl-kávét

a reggeli-asztalra teszi. A Meinl-cég fióküzleteiben naponta frissen pörkölt kávét vásárolhat.

Meinl Gyula R. T.

Ferencs József-u. 59.

HIREK

Előzetes színházi jelentés

Van szerencsénk (nekünk legyen mondva, tisztelettel értesítendő a magyar adóízető közönséget, hogy nemzeti színházunkat a közel jövőben bizonytalan napon megnyitjuk. Miként a múlt ban, úgy ebben a szezonban is godoskodva lesz az érdeklődő publikum lehetőség szerint való szórakoztatásáról és kielégítéséről.

Musorunk gazdag és változatos, a legjobb erők állnak rendelkezésünkre. Költséget és fáradságot nem kímélünk, mint ahogy a közönséget sem kíméljük. Meglepetések nincsenek kizárva, sem részünkről, sem a tisztelt publikum részéről. Hangzatos ígéretek helyett, amelyek immár hitelüket veszítették, inkább röviden körvonalozzuk legközelebbi számunkban munkaprogramunkat.

Mindenekelőtt modern reprizetek adunk, ha nem is a magunk jószándóból. Szinre kerül ismét a Somogyi-Bacsó tragédia, ismeretlen szerzőtől és ismeretlen, de eddig jól bevált szereplőkkel. Ezzel párhuzamosan fölújításra kerül a Beniczky-ügy (L'affaire Beniczky), a szociáldemokrata párt hatalmas tömegű statisztálása mellett, modern rendezésben. A bankgassei milliók című pazar kivételül nagy látványos léz-esi relüt is újból szinre abarják hozni, nemkülönben tervbe van véve október végén a Lánchíd reprize Friedrich Istvánnal, az Ellenforradalmi nősz Gombös Gyulával, a Balaton rege sióloki szereplőkkel, a Két pisztoly Francia Kiss Mhállyal és a nota vége a kurzus bukásával. Esetleges műsorváltozásról, vagy új drámákról utólagosan értesülni fog a mélyen tisztelt publikum.

Egységes társulatunk a közelgő évadban valószínűleg Gombös Gyula ur kipróbált stagnione-truppijával fog gyarapodni. Kérjük a közönséget, hogy a tetszés és nem tetszés tulsógosan hangos nyilvánításától tartózkodjék. Koszoruk mellözése kérem.

Hazaifasz üdvözléssel maradjunk, amíg lehet.

Bethlen igazgató, Vass helyettes igazgató.

— **Esős idő várható.** Hazánkban az idő megiehetősen derült, száraz és meleg volt. A maximum 26 fok volt, a minimum 12 fok C Debrecenben. Jólát: Jobbára felhős idő, helyenkint esővel és egvelőre lényegtelen hóváltással.

— **Két érdekes pofon epilógusa.** Budapestről jelentik: Két nappal ezelőtt a Furdó uca sarkán ifju Horthy István motorke-rekparon haladt el, mikor valaki rákiáltott. Ebből kifolyólag incidens támadt, úgy hogy tettleges-ségre került sor. Az ügy szereplőit előállították az V. kerületi rendőrkapitányságra, ahol a rendőrbírói tárgyaláson ítéletet is hoztak. Erről a főkapitányság hivatalos könyomatosa a következő kommunikét adta ki: „Vitéz ifju Horthy Istvánnal f. hó 21-én a déli órákban a gróf Tisza István uccában (azelőtt Furdó u.) történt és a napi sajtóban már

A francia-spanyol offenziva újból erőre kapott

Serrail tábornok a druzok ellen vezet hadműveleteket

Párizs, szeptember 23. Az a spanyol haderő, amely Alhucemasban partraszállott, — mint Madridból jelentik — megkezdte előnyomulását a cebadillai öböl felé Algír felé. Tegnap óta a spanyol tüzérség minden ütege bombázza a rifkabitok hadállásait, hogy az előnyomulást fedezze. A támadásra induló spanyol csapatok sok felderítő őrséget küldtek előre.

A francia offenziva legközelebb fog megindulni, még pedig Taza irányában, amely Algír előtt a legfontosabb stratégiai csomópont. Ez a helység egy 800 méter széles völgyben fekszik, amely völgy Fez és Algír között húzódik s az egyetlen összekötő út, amelyet tüzérség is használhat. Innen lehet hozzájutni a rif törzs hegyvidéke közé, ez az egyetlen betörési pont és ezt Abd el Krim is jól tudja s miután látja, hogy ebből az irányból fenyegeti a leg-

nagyobb veszedelem az ő hadállását, csapatainak négyötöd részét Tazától északra és északra-keletre vonta össze. Jelenti végül a főhadiszállás, hogy a rifkabitok az Aludur folyó északi partján új védelmi vonalra rendezkedtek be, amely párhuzamos a francia-spanyol haditerveben megjelölt támadó vonallal.

Sarrail tábornok Beirútból Damaszkusba helyezte át főhadiszállását és a küszöbön álló általános támadást a druzok ellen személyesen fogja vezetni.

A külügyminisztériumhoz részletes jelentés érkezett Beirútból a Messelrey mellett vívott elkeseredett ütközetről, amelyben a druzok nagy vereséget szenvedtek. A város uccáin még utólag 250 druz katona holttestet szedték össze. A franciák részén negyven halott volt és kétszer annyi sebesült, legnagyobb részben a szíriai légiókból.

tárgyalt incidensből kifolyólag, miután bünyádi eljárás magán-indiványra nem tétel, a folyamatba felt kihágási eljárás befejezést nyert, amely szerint a felek és az időfiferens tanuk vallomása alapján Schindler Nándor budapesti születési (1886), izraelita, nős magántisztviselőt 250 ezer és Sipos Lipót bécsi születésű (1881) róm. kat. kovácsot 150 ezer korona pénzbüntetésre ítélte el botrányokozás címén. A 731-83. közigyelési szabályrendelet alapján. A felek az ítéletben megnyugodtak.

— **Új rajztanár az iparos tanonciskolában.** Az iparostanonciskolában a Liptay Sándor halálával megüresedett tanszékre az iskola felügyelő bizottsága most ejtette meg a választást. A bizottság egyhangúlag Debreceny Tivadar óraadó tanárt választotta meg, aki a 39-esek emlékművét tervezte.

— **Megünnepeleek Grosz Emil dr. 25 éves jubileumát.** Budapestről jelentik: Grosz Emil dr. egyetemi tanár az I számú egyetemi szemklinikai igazgatóját, amint már jelentették, egyetemi tanárságának 25 ik évfordulója alkalmából tanítványai és régi munkatársai mai tanévnyitól előadásán meleg ünneplésben részesítették. Az ünnepségen megjelentek: Klebelsberg Kunó gróf vallás és közoktatásügyi miniszter és Tóth Lajos továbbá Nagy Árpád, Scholtz Kornél államtitkár, Barczy István dr. polgármester, Müllér Kálmán az országos községi tanács elnöke, Szepessy Thoman és Herczog orvos-labornokok, Jakabházi Zsigmond az orvosi fakultás dékánja, a budapesti és vidéki egyetemi orvosi kar tanári testületének számos tagja, valamint orvosi közéletünknek számos kitünősége. Szegedről Imre József, Pécsről Pekár Mihály kivántak szerencsét a jubilánsnak.

— **Az állami kölesöntartozásokat e hó végéig vissza kell fizetni.** A pénzügyminisztérium rendelete alapján felhívja a városi adóhivatal az adózókat, hogy állami kölesöntartozásukat legkésőbb folvó évi szept.

hó 30. napjáig teljesen egyenlitsék ki, mert azok, akik tartozásukat szeptember hó végéig teljesen kiegyenlitsék, a kötvényeket november hó folyamán már megkapják, míg ellenben azok a felek, akik tartozásukat szeptember 30-ika után egyenlitsék ki, a kötvényeket csak 1926. évi február havában, esetleg még csak későbbben fogják megkapni.

— **Hogy kell leplombálni a tejeskamákat?** A földmívelésügyi miniszter rendelete alapján a város területén levő tejszállítók és tejgyűjtő üzem tulajdonosok, a tejszállító kamák lezárására a 71000-924. F. M. rend. 8. §-ban előirt zárjegyet kötelesek alkalmazni. A zárjegy (plomb) oly zár, mely annak megsértése nélkül fel nem bontható. A záron a felelős forgalomba hozó nevét vagy más egyéni jelzést fel kell tüntetni. A zárt a szállítás alatti feibontani nem szabad. A kamákra ragasztani szokott eltérő számú papírbárcák a zárjegyeket nem pótolhatják. A fenti rendelkezés meg nem tartása kihágás megindítását vonja maga után.

— **Nem jó, ha a kocsis álmos.** Győről jelentik: Mihályffy Ernő bonyrédai földbírtokos azt az utasítást adta Kecskeméti István 23 éves kocsisának, hogy éjjel 2 óraker szállítsa ki a vendégeket az állomásra. — Kecskeméti István, aki előtte való napon lakodalomban mulatott, az utasítást nem teljesíthette, mert elaludt és így a vendégeket egy másik kocsis szállította ki. Amikor Kecskeméti ezt megtudta, ez annyira elkeserítette, hogy revolverrel szívenlötötte magát. Súlyos sebesülésével a győri kórházba szállították, ahol ma reggel meghalt.

— **Nyolchónapi börtön után a debreceni tábla megsemmisített egy ítéletet.** A miskolci törvényszék 1923-ban ítélezett Kovács Lajos és tíz társa, bántapolesányi földművesek felett, akik 1919. és 1920-ban végigrabolták Bántapolesány környékét. Valamennyi fosztogató súlyos büntetésben részesült, így többek között Kovács István földművest 8 hónapi börtönre ítélték. A debreceni tábla, ahová a vádlottak felebbezése folytán az ügy került, az ítéletet megsemmisítette, mert az ítélet kihirdetésénél, habár kötelező volt a védelem, az egyik védő nem jelent meg. A miskolci törvényszék Tóth büntető tanácsa kedden folytatta le Kovács István ügyében az új bizonyítást, amelynek során azt igazolták, hogy Kovács István a rablások idejében Egerben tartózkodott, tehát ártatlanul ítélték el. A bíróság a fordulat után több alibitanu beidézését rendelte el, így kitévés van az első bírósági ítélet hatályon kívül helyezésére.

— **Angol újságírók kalandja Kantonban.** Londonból jelentik: Két angol újságíró Kantonba érkezett abból a célból, hogy megállapítsák, vajon a kantoni kormány nyilatkozata, hogy nincs behajózási bojkott, megféle-e a valóságnak vagy sem. Alig lépett azonban a két újságíró Kantonban partra, ahonnan utjuk eredményéről Hongkongba táviratot akartak küldeni, amikor ellenséges érzelmű tömeg vette őket körül és „halál az idegenekre” felkiáltásokkal a városba kísérte. Itt a két újságíró nyakába láncot kötöttek s a város utcáin körülhurocolták őket, majd egy zárkába dobták, amelyben már tizennégy toprongyos kínai volt bezárva. Tizenhét órán keresztül sem táplálékot, sem ital nem adtak az újságíróknak, míg az angol konzulnak végre sikerült szabadlábra helyeztetni őket. A kínai kormány a láncok alkalmazása miatt azzal mentegette magát, hogy a tömeget nem tudja ellenőrizni. Ebből az esetből kifolyólag a Manchester Quar-dian figyelmezteti a hatalmakat, amik október végén világkonferencia céljából Kínába fognak összegyűlni, hogy a jelenlegi Kína többé már nem az az állam, amellyel annakidején a most revízió alá kerülő szerződéseket megkötötték. A modern Kínát nem lehet úgy kezelni, mint régen, mert a nacionalizmus talpraállította s a vámtételek és a territorialitás kérdését feltétlenül revízió alá kell venni és ebből az alkalomból meg kell győzni a kínaiakat arról, hogy a hatalmak tiszteletben kívánják tartani Kína önrendelkezési jogát.

— **Két részeg csendőr borzalmas garázdálkodása.** Nagyváradról jelentik. Az oláh magyar határ közvetlen közelében fekvő Körösszeg községben borzalmas garázdálkodást vitt véghez két részeg csendőrtiszt, akik 28 ártatlan embert megsebesítettek. Sándor János és László József altisztek Körösszegen ittas állapotban beállították Papp Péter gazdához és követelték tőle, hogy azonnal fogja be lovait és vigye be őket a szomszéd községbe. A

Legújabb angol öltöny, felöltő, télikabát, valamint női kabát

szövetújdonságok

megérkeztek

FISCHER ADOLF ÉS FIA

Piac-utca 61.

gazda nem tudott eleget tenni a két csendőr kérésének, mert lovai épen munkában voltak, mire a két csendőr ütni-vern kezdte Pappot. A részeg csendőrök ezután minden arra járót inzultáltak, mire a szomszéd községhöl előkerült a járőr, amely lefegyverezte a dühöngő részeket. Huszonnyolc sebesültje maradt a garázdálkodásnak, akik közül az egyik egy halálos tüdőlövést kapott.

— Egy dán állatorvos feltalálta a száj- és körömfájás szérumát. Kopenhágából jelenti egy távirat: *Westring* dán állatorvos hosszú idő óta kísérletezett egy új szerrel és most közzhírre teszi, hogy sikerült megtalálni a száj- és körömfájás biztos gyógyításának módját. Egy szérumot talált föl, amelyet dr. Walbum módszere alapján fémsókból állított elő.

— Gyors- és gépirónót keres a Bankgyesület Részvénytársaság, Károly ucca 4.

— Mutassa meg rosszfogát, műfogát Váry János fogműtermében Darabos-u. 18. sz. (Kollégium mellett.)

— Ünnepi imakönyvek (Machsorok az izr. ünnepekre, Mirjam és Hevesi imakönyvek vászon és bőrkötésekbe legnagyobb választékban kapható Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében.)

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Papa*, C) bérlet.
PÉNTEK: *Oifenbach*, D) bérlet.
SZOMBAT: *Oifenbach*, Bérlet-szünet.

Hódmezővásárhely színházát épít. Hódmezővásárhely polgármestere felvilágosítást kért Debrecen tanácsától, hogy a debreceni Csokonai-színház milyen befogadó képességű, melyik évben és minő költségekkel épült, egyúttal mennyibe került a színház belső berendezése és szeretné, ha a város a színház fényképét is megküldené. A városi tanács a kért felvilágosításokat megadja. Ezen adatok szerint a Csokonai-színház befogadó képessége 1000 ember. — A Cookonai-színház négy évig, 1861-től 1865-ig épült s építési költsége a belső berendezéssel egyetemben 201,669 forint és 39 krajcárba került. Hódmezővásárhely új közsínházat akar építtetni s ezért szükségesek az adatok.

A színházi iroda hírei:

Ma, csütörtökön C) bérletben kerül színre Fiers és Caillavet, a francia vigjátékírók királyainak szellemes „Papa” vigjátékuk. **Hermann Mancsi**, az új szubrett Georgina szerepében, míg **Bársony Aladár** — mint színész — a címszerepekben mutatkoznak be a bérlo közönségnek.

Kardoss Géza, a minden oldalról sokat méltatott művészetével alakítja Jean szerepét a „Papa” mai előadásán.

„Oifenbach” reprize. Tökéletes előadásban készen várja ez az operettki gyöngye pénteki felújítását.

Vasárnap délután „Dolly” slágeroperett.

Mozgósínházak:

URÁNIA: Az elhagyottak. Új magyar filmattrakció, 7 felvonásban. Kísérő: Fridolin dugába dől, burleszk.

VIGSZÍNHÁZ: Két sláger egy előadásban. A sivatag ördöge W. Fairbankssal és Adám és Éva. burleszk, 5 felvonásban, a főszerepben Dodó.

Jönnek: Az oroszlánszivű Zigottó és Tangó Argentína.

METEORBAN csütörtökön „Orient” Világattrakció! Maria Jakobini és Harry Liedtke főszereplésével! Előadások 7 órától.

SPORT

A kerületi tanács leszállította a bíródíjakat. Az új díjazás szerint az első osztályú mérkőzéseknél 100,000 korona helyett 80,000 korona. A második osztályúknál 80,000 korona helyett 50,000 korona lesz az új tiszteletdíj.

Panaszok a labdarúgó kerület ellen. A keleti kerület vezetősége eljén az utóbbi időben egyre gyakrabban hallatszik a panasz. A kerület vezetősége ugyanis ahelyett hogy növelné a játékosok ambícióját, olyan határozatokat hoz, amelyek mindenre alkalmasak csak az ambíció fejlesztésére nem. A keleti kerület tanácsa sem foglalkozik úgy a dolgokkal, mint ahogy azokkal foglalkozni kellene. A tanácstagokban nincs meg a szükséges érdeklődés és így történet azután meg az, hogy az ülésekre csak igen kevesen vonulnak fel és a tanácstagok nyolcvan százalékának még a hangját sem hallották az üléseken. A panaszokkal most még nem foglalkozunk, mert meg vagyunk győződve arról, hogy orvosolni fogják azokat és a jövőben a szükséges ambícióval fogják intézni a kerület ügyeit.

Kialakult a vasárnapi bajnoki program. A vasárnap este kezdődő zsidó ünnepek miatt nagy nehézségbe ütközött a vasárnapi labdarúgó mérkőzések lebonyolítása. Részint kölcsönös megállapodás, részint az intéző bizottság döntése következtében a bajnoki program a következő: A DTE—DVSC mérkőzést szombaton tartják meg és pedig fél 2 órai kezdettel a nagyerdei pályán DTE—DVSC ifj., utána fél 4 órakor DTE—DVSC. Vasárnap a nagyerdei pályán déli 12 órakor a BUSE—DEAC bajnoki mérkőzés, utána a Harmonia—Debreceni Postás II. osztály bajnoki mérkőzés. A DKASE—Ny. Bőrös mérkőzést elhalasztották, így Nyíregyházán a NyTVE ifj.—NyKISE ifj. mérkőznek meg.

A DTE ma, csütörtökön este fél 9 órakor a Pannóniában labdarúgó szakosztályi ülést tart, délután a pályán nagy tréning.

A DTE október 4-én rendezendő országos ifjusági versenyével kezdődik meg a birkozó szezon. A hatalmas fejlődésnek indult birkozó sport, mely a keleti kerületben különösen az elmúlt évben országos hírűvé küzdötte fel magát, kezd teljes egészében kibontakozni. A napokban tartott kerületi közgyűlés, melyen a kerülethez tartozó egyesületek képviselői teljes számban megjelentek, ismét oly kiváló férfiakat választott meg vezetőikül, kiknek személye, rátermettsége és sportmultja biztosítja eme ősrégi magyar sport előretörését. A fővárosi lapok is teljes elismeréssel adóznak Steinfeld István kerületi elnöknek önzetlen és hazafias munkájáért, örömmel állapítják meg

továbbá Nussbaum Jenő, Dózsa György és ifju dr. Magoss György személyének bekapcsolódását a birkozó sportba. A helyi egyesületek közül a DTE, DMTE és DVSC birkozói készítenek szorgalmas és lelkiismeretes tréninggel a nagy mérkőzésekre, mert városunk közönségének még nemzetközi viszonylatban is elsőrangú sportattrakciókkal fog kedveskedni nemcsak a DTE, hanem a D. MTE vezetősége is. A jelesebb birkozók közül Kellner, Károly, Száraz Antal, Száraz József, Weinberger Sándor és Ókrös József DTE, Kiss Mihály, Nórán József, Kripló Antal, Méné János DMTE, Kaesók József, Erdélyi Gyula DVSC már szerepelni fognak a birkozó szövetség által Budapesten október 18-án rendezendő Gerendai emléktversenyen, mely egyben válogató lesz az osztrák-magyar birkozó mérkőzésekre. A birkozó versenyek keretén belül tervbe vette a kerület elnöksége egy nemzetközi súlyemelő verseny kiírását is, melyen a többek között Stadler világbajnok Brassavval fogja erejét összemérni. Mindezekről, nemkülönben a DMTE által tervbe vett országos vándordíjas versenyről a kerület elnöki tanácsa ma, csütörtökön este Nussbaum Jenő kerületi ügyvezető alelnök lakásán tartandó értekezleten dönt.

Bíróküldés. Szombaton DTE—DVSC Bródv. DTE ifj.—DVSC ifj. Tamássy, vasárnap DEAC—BUSE, NyTVE—Ny. KISE fővárosi bíró, Harmonia—D. Postás Nagy Dániel, Nyíregyházán NyKISE ifj.—NyTVE ifj. Sabó Kálmán, Kisvárdán KTE—KSE Kerekes.

Óvások az ifjusági és II. osztályban. A DKASE megövtá a DTE ellen 6:3-ra elvesztett ifjusági bajnoki mérkőzését, mert a DTE szenior játékosát is szerepeltetett az ifjusági csapatban. A Karcagi MOVE a Püspökkladányi MÁV ellen óv igazolatlanul játszott a MÁV-ban Főríz is bajnoki mérkőzésen. — A Derecskei MOVE a Harmonia ellen akar óvni állítólagos bírói tévedés miatt.

Postások—BEAC 3:2 (2:1). Budapestről jelentik: A két csapat a Corinthian-díjért mérkőzött. A II. osztályú postások 6 tartalékkal álltak ki, mégis legyőzték az egyetemieket, akik nem vették komolyan a játékot az első félidőben. A második félidőben pedig nem volt elég idejük. A postások góliát Kener (a 8-ik és 33-ik percben) és Kristófi (a második félidő 4-ik percében) rugta. A BEAC első góliát Kertész rugta a 9-ik percben és Erhardt a II. félidő 34-ik percében a másodikikat. Erhardt egy II-est kapu fölé rugott.

KÖZGAZDASÁG

7500 koronával olcsóbb a buza A tőzsdetanárs hivatalos árjegyzése: 76-os tiszai buza 372.5—375, pestmegyei és dunántúli 365—370, 78-as tiszai 380—382.5, pestmegyei és du-

nántúli 375—377.5, 79-es tiszai 382.5—385, pestmegyei és dunántúli 377.5—380, rozs 270—275, takarmányárpa 270—285, sörárpa 320—360, zab 240—255, tengeri 287.5—292.5, repce 590—605, korpá 175—180,000 korona.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai: Angol font 345,000—346,500, Cseh korona 2103—2121, Dinár 1252—1266, Dollár, 5-ös bi.-től föl-felé 71,400, Dollár, kisebb bankjegyek 71,300—72,020, Francia frank 3377—3401, Zloty 11,355—11,555, Lei 338—344, Lira 2896—2916, Német bir, márka 16,870—17,006, Schilling 10,915—10,063, Hollalndi forint 28,455—22,655, Svájci frank 13,763—13,839, Dán korona 17,292—17,448, Svéd korona 18,960—19,070, Norvég korona 14,710—14,860, Belga frank 3083—3107.

KALAP

óriási választékban érkezett.

A legolcsóbb árban kapható

Wernernél,

Piac-utca 72. sz.

A debreceniek találkozóhelye Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az

István Király szálloda

VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

MODERN KALAPSZALON

Miklós-utca 4., I. em.

Kardos Béláné lakása.

Legelegánsabb bársony kalapok

250000—300000-ig, Fülkalapok 160000—200000-ig kaphatók.

Tisztelettel LOÓS JULISKA.

Szirek uriszabóhoz divatos angol szövetek érkeztek Szent Anna-u. 1. Telefon 509.

FESTÉKET,

padlólakot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat

STERN festékküzletében, Piac-u. 10., a Bikával szemben.

Vizvezeték munkálatokat

készít szakember

Gyenes, Arany János-u. 27.

Telefon 937.

Butorkiállítás !!

Csapó-utca 17., színház átjáró. Legjobb ebédlők, hálók, bőr gobelin garnitúrák, Hencserek, ma'racok nagy választékban

Szántó Zsigmondnál

— Jó munkáért azüst érmekkel kitüntetve. —

Utleveleket
leggyorsabban és legolcsóbban
vizumoztat
Máv. II. Menetjegyiroda
Piac-u. 56. Telefon 12-03.
Bel- és külföldi fűrdők
képviselete.
Vasuti jegyek kiadása
reggel 7-től este 9-ig

Nickelezés,
aranyozás, ezüstözés, vörös és sárga-
rezeztést legjobb kivitelben vállal
Földvár l. debreceni elektrotechni-
kai gyár és villamos műszaki felszere-
lési vállalata **Széchenyi utca 55.**
Telefon 168.

Szil bundák,
gyermek **kabátok,**
boák, becek és egyéb
szőrmeárúk legolcsóbb
bevásárlási forrása
Adler szücsnél
Batthyányi-utca 2.

Szoba-lakkok árai
WEISZ festéküzletében
Hatvan-utca 8.
„Medve“ lakk 1 doboz 36,000 K
„Elbe“ borostyán „ 32,000 „
„ linoleum „ 32,000 „
Baba „ 26,000 „
Zománc (Email)
lakkok árai:
Marx 1 kgos doboz 36,000 K
Elbe „ „ 36,000 „
Pacific „ „ 32,000 „
1/2 és 1/4 kgos dobozokban
kilogrammonként drágább.

Legujabb
zenemű slágerek:
Jöjj vissza esőkos ilyu nyár.
A „Dolly“ operette nagy-
sikerű betét dala 27.000.—
Tudod-e milyen kár... A
„Dolly“ operett táncdallója 27.000.—
„Dolly“ operett. (Hirsch há-
jos operettje) 45.000.—
Nincs tétre párom még...
(A legjobb Fox-tört) (Jeh
hab' das Fräul'n Heil'n' bad-
den'sch'n) 27.000.—
„A nőta vége“, a legujabb
Zerkovitz operett, két fü-
zetben 90.000.—
„Madonnám szöke minden-
ségem“. (Madonna, du
bist schöner als der son-
nenschein) Szerenád és
Búcs 27.000.—
Was macht Du mit dern
Kine liber Hans? (A leg-
jobb schimmy) 36.000.—
Balázs Árpád legujabb nő-
tája: Sabad-e? 27.000.—
Egy kissé tönkrementünk,
de viszont van egy rá-
diónk. (Leopoldi nagy-
szerű zenéje) 27.000.—
„Otthon iszunk egy eszé-
teát...“ (Foxtrott. Kalmár
Tibor kedves szövegére) 27.000.—
stb. stb. stb.

Kaphatók:
Hegedüs és Sándor rt.
zeneműkereskedésében, a főposta mellett.
Telefon 54.

Vágó Rezső R.-T.
debreceni telepe szállít szobafűtésre
elsőrendű porosz szalonszenet,
kokszt, száraz import tűzifát
a legolcsóbb napi árban.
Telep: Homokkert, Hid-utca 12. Telefon 131.
Városi iroda: Piac-utca 81. Telefon 13-38.

ROTHMANN TÜKÖRGYÁR
CSAPÓ-UTCA 19. TELEFON: 13-01.

HORN és ERDÉLYI
magnagyobbított **szőnyegáruháza** Debrecen, Kossuth-u.
19., Csokonai színházzal szemben, valamint Haas Fülöp
és fiai soproni szőnyeg- és butorszövet gyarmányainak
főlerakata.
Függönyök, ágyterítők, paplanok, madracok, takarók stb.
a legolcsóbb árakban.

FORTUNA DROGUERIA
CSAPÓ- ÉS RÁKÓCZI-UTCA SAROK
Megnyit! Felhívom a mélyen tisztelt közönség szíves figyelmét, hogy pipere
árúk, egymint: szappan, puder, illatszerek, kölni vizek, fogápoló cikkek,
kötszerek és háztartási cikkek a legelőnyösebb áron szerezhethők be.
Kérve a nagyjedemű közönség szíves pártfogását, tisztelettel:
BOGNÁR EMIL.
Megnyit!

Divat-keztűk
(Párisi minták szerint) minden szín- és kivitelben
kaphatók esetleg rendelésre rövid idő alatt készülnek
SCHÖN SÁNDOR keztű-, kötő- és
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 14. Csapó-utca sarok. orvos i műszertárában

Krausz Ignácz
Egyháztér 3.
Férfi box amerikai . . . 300 ezer K
Férfi bagaria amerikai 325 ezer K
Fü box (36-39) . . . 240 ezer K
Fü box (30-35) . . . 180 ezer K
Leány box (30-35) . . . 180 ezer K
Saját készítmény. Készítők: Kálmán, Kálmán

Szathmáry István
épület és butorasztalos
Rákóczi-utca 13. sz.
Olcsón készít és javít minden
e szakmába vágó munkát.

Szücsmunkák
legolcsóbban és pontosan,
kész- és nyersárúk szolid
árban beszerezhetők
ALTMANN szücsnél
Miklós-utca 22.

Weisz Ferenc asztalosmester
Fűrdő-utca 4., bejárat
közvetlen a Margit-fűrdő után.
Készít elsőrendű műbutorokat, egy-
szerű butorokat, üzlet- és irodaberon-
dezéseket, épületasztalos munkákat.
Telefon 10-89.

BORUZS GYULA szerelő
Hunyadi-utca 10.
Vízvezeték, fűrdőszoba be-
rendezéseket és kútvízjavító-
kat szakszerűen eszközöl.
Lakás: Kar-utca 40.

Vas- és faredőny
nagy raktár tokkal együtt. Külön alkatrészek is
kaphatók. Budapesti árakból 10% engedmény.
Mindentéle lakatosmunkát és javításokat jutányos áron vállalok.
FEKETE LAJOS lakatosmester
PIAC-UTCA 66.

Ha vakítóan fehér ruhát akar,
használja az ujkor legjobb mosószerét
„Wesilla“ önműködő
mosószeret!
Wesilla mosószer kiműli a ruhát, főleg a legrosszabb
tezt a kefével való dörzsölést, egyszerű főzés-
sel a ruha legszebb és legtartósabb fehérítése
érhető el.
Teljesen ártalmatlan! Garantált klórmentes!
A legkényesebb ruhákra alkalmazható!
Meglepő eredmény! Nincs többé dörzsölés!
Megtakarít munkát, időt, szappant, szódát!
Gyártja: **MAGDALIN VEGYIMŰVEK,**
Budapest, III., Tavasz u. 5. Tel. 104-38.
Mindenütt kapható.

„LILI“
KALAPSZALONBAN
legszebb modellek és filzkalapok
legolcsóbb áron.
Átalakításokat elvállal.
GAMBRINUS PASSAGE, PIAC-U. 26.

PONGRÁCZ és MARJAI
műasztalosok
Homokkert-utca 111., saját ház.
Vállal minden e szakmába vágó
munkákat szolid árak mellett.
Telefon 649.

Megérkeztek a legujabb
párisi modellek,
melyek után műhelyemben
a legujabb divat után izléses
kivitelben készítek a legké-
nyesebb igényeket is ki-
elégítő **model-bundákat,**
sport-kabátokat.
Legfinomab női és férfi
börkabátok, végig szarvasbőrrel
bélélve 3.800,000 K.
börkabát, szőrmebéléssel és gal-
lással 2.500,000 K.
szőrme gyermek-kabátok
700,000-tól 1.500,000 K-ig.
Azonkívül raktáron tartok
mindenféle finom szőrme- és
bélésárukat.
Viszonteladónak árengedmény!
NAGY JÓZSEF szücsmester
Szent Anna-u. 3.
Telefon 12-92.

Wiener Dezső
épület- és géplakatos
PIAC-UTCA 56.
Olcsón vállal **takarék-
tűzhelyeket** és minden-
nemű javítást.

E heti könyvujdonságok:
Hans Dominik: Két világ
harca. (Fantasztikus re-
gény a XVI-ik századból) 110.000.—
Dumas: Ascanio. (Dumas
érdekes tárgyú regénye
a XVI-ik századból) 16.800.—
Ljeszkov: Sganarell. (A
neves orosz író legujabb
regénye) 66.150.—
Kosáryné Réz Lola: Riel
asszony lelkiismerete. (A
kiváló írónő legujabb re-
génye) 66.150.—
Tamássy: A tisztviselőkérdés
gyakorlati megoldása.
(A legégetőbb probléma
gyakorlati megoldása) 30.000.—
Kaphatók:
Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésében a főposta mellett
Telefon: 54.

APRO HIRDETESEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

VÉTEL

TOLLAT a legmagasabb áron veszek.
Bethlen ucca 54. 4363

ELADÁS

FODRÁSZOKNAK, vendéglősöknek szállodásoknak használt fali tükrök olcsón eladók. Sípokvits t. útkörvár. Sziv-u. 14/15. 4316

NŐI modell kalapok jutányosan szerelhetők be Jungreisznál. Arany János-utca 37. 2707

GOHÉR MUST 11 hektoliter eladó. Értekezni Piac-utca 70. ügyvédi irodában.

VILLAMOS felszerelési anyagok olcsó árban teljesen újak eladók. Megtekinthető este 6 órától. Grósz. Bethlen-utca 76. 3641

FAJBOROK kis és nagyban. Téli alma előlegvehető Arany János-utca 30. 3886

BUTOROKAT jót és olcsón csak **Hausner** butorüzetében szerezheti be Simonffy-utca 2/c., Városi-bérbház.

IRÓGÉPSZALAGOK primák 20.000 koronától Ardónánál. Simonffy 2. Telefon 13-53. Tucatvételnél 10% engedmény. 3968

ABLAKOK minden nagyságban kaphatók. Ablakvár. Blattner. Sziv-utca 14. 4090

TÜZIFA és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi Tüzipfa Belsőzetánál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93. 4101

ELADÓ Csígekert, Károly Ferenc József-ut 42. szám sarok telek. — Értekezni Baloghánál. Kossuth-u. 22. 4116

HOFHER garnitúra. 4-es luhatós, 18 éves, igen jókarban levő, teljes felszereléssel eladó. Csak választékos levelekre válaszolunk. Körner Béla örökösei, Haiduszoboszló. 4308

VASLEMEZEK, szekérvasalások Kovács Gyula vasüzletében jutányosan kaphatók. Bika mellett, sarkon. 4317

GÁZKÁLYHA kicsi, jól melegítő eladó. Tratner Dezső, Csapó ucca 11. 4381

Sapkák

gépelt kalapok, gyermek csibész kalapok legszebb kivitelben készülnek és készen is kaphatók

Széchenyi-utca 16., keresztárpület.

EGY jólmenő fűszerüzlet kétszobás lakással és berendezésekkel eladó. Cim a kiadóban. 4375

EGY duplafedelű aranyóra eladó jutányos áron. Kálvin-tér 5. keresztárpület. 4373

10 MAGYAR hold prima fekete föld jutányosabban eladó. Tamási-pusztá, Hajdúsámsontól 3 kilométer. Örök áron eladó. Értekezni a helyszínen tulajdonossal Somodi Imrénél. 4369

ELADÓ ház beköltözhető lakással. Erzsébet-ut 10. sz. 4364

ELADÓ Ispotály ucca 15. számú ház. Átaló három szoba és mellékhelyiségek. 4356

ELADÓ vagy kiadó vágongyár mellett. Biró ucca 11. számú ház, egy nagy szoba, konyha, padlózott speiz, nyári konyha, ióvízi kut. fűskamara, sertésöl, veteményes gyümölcsöskert jutányosan. Azonnal beköltözhető. Lakó nincs. 4160

KÜLÖNBÖZŐ butoradarabok és egy káposztáshordó eladó. Kossuth-u. 7. II. e. 4350

SESTAKERT, Komlóssy-ut 66. szám alatti téli-nyári lakásul szolgáló villa egy hold szőlővel jutányos áron eladó. Értekezni Honvéd ucca 9/B. 4378

ELADÓ kedvező fizetési feltételekkel egy 6 lóerős, 6 létkörös hibamentes Nicholson gőzszéplőgarnitúra. Cim Oláh János géptulajdonos Hajdúdorog. 4380

ÓTENGERI szemes, pár mázsa eladó. Szentanna 23. keresztárpület. 4360

HASZNÁLT írógép azonnal eladó jutányos áron. Értekezés ügyvédi iroda Deák Ferenc ucca 9. 4355

Costümöket és kabátokat

a legújabb modellek szerint készít **BLITZER** **IGNÁZ** női szabó, Simonffy utca 19. sz.

KERESLET

MINDENES leány ki jó bizonyítványokkal rendelkező, kis családhoz október 1. felvétetik. Cim a kiadóban. 3628

MUNKÁSNÖKET azonnalra felvesz a Debreczeni Műkövár. Fűrdő-utca 2. sz. 3863

INTELLIGENS német kisasszonyt keresek két gyermekhez. Cim a kiadóban. 4302

NAGYOBB üzlethelyiséget keresek megbízásból a város közepén. Cim a kiadóban. 4303

NYUGALMAZOTT csendőriőrözsmester pénzbeszedő, raktárnoki irodai vagy bármilyen bizalmi állást elfogad. Cim a kiadóban. 4303

BUTOROZOTT szobába lakótárs keresztek. Veres ucca 30. 4334

Divatós gyapjuszövetek

legolcsóbban beszerezhetők részletre is

Kupfer Jenő

posztókereskedőnél Kistemplombazár

KIFUTÓ futó élleire felvesz a Hegedüs és Sándor nyomda, Piac-u. 49. 4348

4 ÉS 1 ÉVES gyermekek mellé keresek jóbizonyítvánnyal rendelkező nőt, lehetőleg gyermekkertésznőt el-

NÉMETET tanít szül. német urhölgy. Gyorsan, alaposan és olcsón, ismert módszer szerint. Darabos-u. 7. 4382

sejére. Arany János-u. 42. 4379

KÖNYVELEST és levelezést vállal perkt könyvelő esetleg órást is. Cim a kiadóban. 4374

HÁZVEZETŐNŐ megbízható, magános urhoz vagy gyermekes urhoz ajánlkozok vdckre is. Cim a kiadóban. 4368

EGY nő, ki önállóan kis darabot és kézimunkát csinál. férfitársáhozhoz ajánlkozok. Cim Timár-u. 31. 4370

JOBBA leány ajánlkozok urházhöz szakácsnőnek. Cim a kiadóban. 4358

Hó- és sárcipőt

szakszerűen javít Rosenberg és Hammer, Piac-u. 8.

EGY tanuló felvétetik, koszt vagy fizetés. Ofih koesgvártó, Rákóczi 11. 4360

NAGY keresethez írhatnak állásnéküli fiatal emberek, könnyen terjeszthető cikk eladásával. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 4352

Eredeti német varrógépek, Waffenrad, Puch motorok és kerékpárok, A. E. G. írógépek.
Continental autó- és motorgummik minden méretben. Alkatrészek gyári raktára és nagy javító műhelye
Molnár Testvérek műszerészek, Nagytemplomnál.
Telefon: 7-27. kedvező fizetési feltételek.

BEJÁRÓ mosónő felvétetik. Lókodi étterem. 4362

EGY cipészegéd felvétetik Eötvös ucca 31. 4361

JOBBA leány ajánlkozok urházhöz szobalálynak. Cim a kiadóban. 4359

SZERELŐTANULÓK felvétetnek. Polák Ignác, Piac ucca 44. Telefon 656. 4351

Mérleget, súlyokat hitelesítve javít **BIHARI mérlegkészítő** Miklós-utca 18.

ÜZLETHELYISÉG keresztek a Fő ucca közelében. Cim: Móricz ucca 8. 4179

MAGÁNOS urasszony szoba konyhás lakást keres átérleltben is. Daróczyné. Arany János ucca 15. 4122

VILLAMOS szerelők és tanulók felvétetnek. Fazekas, Piac ucca 43. Ugyanott írógép eladó. 4250

HÁZMESTERNEK, szolgának gyermektelen házaspár felvétetik. Piac ucca 10. I. I. 4293

GYAKORLOTT pénztárnoknőt azonnal felvételre felvesz a Hortobágy Műmalm Rt. Jelentkezés d. u. 5-6. 4296

Sodrony ágybetétet legjobb minőségben készít **NEUMANN, Péterfia-utca 19.**

VEGYES

VARRÓGÉPET alaposan javít első debreceni műszerész. új varrógépek nagyraktáron Keszler A. Széchenyi-utca 1. 4048

PERZSASZÖNYEGEKET javítani házhoz ócsón elmegy Pharsz Vosztyencsán. Arany János 56. 4312

KÖZPONTON, legforgalmasabb helyen üzlethelyiség elegáns berendezéssel, azonnal átadó. Cim a kiadóban. 4313

EGY udvarra nyíló szobát elcserelek egy szoba, konyhás lakásért, ráfizetek. Cim József kir. herceg-u 50. hátul az udvarban. 12-1/2-ig. 4315

BRAUN MIKSA villamos világítási és orfátviteli vállalata **Szepességi-utca 35.** Telefon 14-61.

Legjutányosabban készít mindenféle villamos szerelési munkákat.

ISTALLÓT 1 lóra keresek állomás közelében, Károly Ferenc József-ut 12. 4365

BÉRBE keresek a város környékén kisebb-nagyobb földterületet, esetleg szőlőt vagy gyümölcsösöt. Cim a kiadóban. 4349

DÉLELŐTTI órákra zongora bérbé adó, havi 150 ezer koronáért. Cim a kiadóban. 4325

KÜLÖNBÉJÁRATU butorozott uccai szoba kózzítal vagy anélkül kiadó. Nyugati ucca 32. 4339

KÖZÉPISKOLÁS fiú és leánytanulókat correpetál, pót-, magánvizsgákra előkészít tanításban írtas orvos-tanhalgató. Megkeresések dohány-beváltó kapusához küldendők. 4344

HÖLGYEIM! Szíves tudomásra hozom, hogy párisi angol nőiszabó-szücsdivattermetet áthelvezem Budapest, IV. Szervitater 8. alá, szept. 14-én érkeztet vissza párisi tanulmányaimról, így módomban van, a nagyérdemű hölgyközönségnek a legújabb párisi divatkreációkkal szolgálhatni. Nagybecsi pártfogásukat kérve, maradtam tisztelettelé Vidóvich István. 4316

EGY szob, konyha, speizos lakás igazolvánnyal rendelkezőnek azonnal felvételre átadó. Gyöngyvirág ucca 11. 4377

EGY uccai szoba, konyha felvételre átadó. Cim a kiadóban. 4376

5 SZOBA, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló modern lakás novemberre átadó. Értekezni lehet Verébözi-u. 10. ügyvédi iroda. 4372

KIADÓ egy uccai butorozott szoba, előszoba, konyhahasználattal. Honvéd-u. 9. 4371

UCCAI erkélyes szoba ellátással kiadó. Hatvan ucca 70. 4367

Frack, szmoking és szakel kölcsönző intézet. Végp, Vár-u. 2.

KÉT uccai szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel nagvállomással átadó. Tekei ucca 96. 4357

NÉGYSZOBÁS lakást a központban elcserelek kerti lakással. Értekezni Széchenyi ucca 19., ügyvédi iroda. d. u. 4-6-ig. 4354

SZÉP butorozott szoba elsőjére kiadó intelligens urnak. Vörösmarty 13. 4353

Pénzét

legmagasabb kamatozással elhelyezheti

dr. Balázs Jenő bankházánál

Piac-u. 89. Telefon 143.

BUTOROZOTT szoba kapualatti küllönláttal kiadó. Széchenyi ucca 18. 4153

NŐIRUHÁKAT, kosztümet jutányosan készít Kertészné nőiszabó. Timár-ucca 5. 4146

ZONGORA bérbéadó. Széchenyi ucca 46. 4188

KÉTSZOBÁS lakásomat egyszobás vagy előszobásért átadom Hid ucca 2. 4187

ELCSERELNÉM kétszoba, konyha előszobás kényelmes lakásomat egy szoba, konyhással felvételre. Cim a kiadóban. 4206

CSINOSAN butorozott szoba azonnal kiadó. Szent Anna 29., ózv. Molnár-nénál. 4185

Menekült órák

szakszerűen meglepő olcsón vállal javításokat

Rákóczi-u. 38. sz.

Erdős Renée legújabb könyve

Teano Amaryl egyszerű élete,

regénytrilógiájának befejező kötete

most jelent meg!

A Meztelen táncos

ára 73,500.— kor.

E regény első része

A Hárfás ára 66,150.— K,

második része

A Herceg ára 58,800.— K.

Kapható:

Hegedüs és Sándor Rt.

könyvkereskedésében a főposta mellett

Telefon: 54.